ادامزاتنڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن بىرگە قۇرۇدىڭ "ىندەتپەن" شايقاسۇ تاراۋىن جازدى

ـــ ئۇيراعا شي جينپىڭنڭ جاڭا تىپتى ايدارشا ۋىروۋس وكپە قابىنۇ ىندەتىنەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ حالقارالىق سەلبەستىگىن ىلگەرىلەتكەندىگى جونىندە ەستەلىك

(باسى 2 ـ بەتتە)

ۋىروۋستىڭ تولىق گەندىك تىزبەگى ىنفورماتسياسىن العاشىندا ـ اق بۇكىل الەمەن ورتاقتاستى؛ بۇكىل الەمدەگى 180 مەملەكەتپەن، 10نان استام حالقارالىق جانە ۇكىمەتتەر ۇيىمدارمەن ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۋ جانە دياگنوز قويۇ ـ ەمدەۋ جوباسىن ورتاقتاستى؛ دۇنيە جۇزلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىنا 20 ميللىون دوللار جىلۇ اتادى؛ 100 نەشە مەملەكەتپەن جانە حالقارالىق ۇيىممەن ماماندار بەينە ئاجىلسىن وتكىزدى؛ 120 مەملەكەتكە جانە 4 حالقارالىق ۇيىمعا ماسكى، قورعانۇ كيىمى، نۇكلين قىشقىلىن تەكسەرۇ ـ ولشەۇ ئاردىسى، تىنىس الۇ اسپابى سياقتى زاتتىق ماتەريالداردى كومەككە بەرىپ، يران، يراق، يتاليا، سەربيا، كامبودجا، پاكيستان، ۋەنەسۇەلا، لاوس سياقتى مەملەكەتتەرگە ەمدەۇ ماماندار گرۇپپاسىن جىبەردى...

دۇنيە جۇزلىك دەنساۋلىق ساقتاۋ ۇيىمىنڭ باسالقاسى تان دسماي مىنالاردى ئىلدىردى: "جۇڭگونڭ ىستەپ جاتقان ىستەرى دۇرىس. دەمەك، ئىز ىنتىماقتاسۇىمىز كەرەك ـــ ىنتىماق، ىنتىماق، جانە ىنتىماق".

رەسەيدىڭ زۇڭتۇڭى پۇتين ئۇيراعا شي جينپىڭگە بىلاي دەدى: "جۇڭگو ىندەتكە ۇشىراعان مەملەكەتتەرگە دەر كەزىندە كومەك قولىن سوزىپ، حالقارالىق قوعامعا تاماشا تىپتىك ۇلگى ورناتتى".

بىرلەسكەن مەملەكەتتەر ۇيىمىنڭ باس حاتشىسى گۇتەرەس ئۇيراعا شي جينپىڭگە العىسىن ئىلدىردى: جۇڭگو جاقتىڭ قازىر قينشىلىق قىسپاعىندا جاتقان مەملەكەتتەردىڭ ىندەتكە قارسى اتتانۇىنا كومەك بەرگەنىنە العىس ايتامىن، جۇڭگونڭ قولداۋى كوپ جاقتىلىق جوننەن ايرىقشا ماڭىزدى، جۇڭگونڭ حالقارالىق ىستەرىدە ماڭىزدى باسشىلىق كۇشىن ساۋلەلەندىرۇىن كۇتەمىز.

قىنالعاندا قارايلاسپ، كومەككە بەرگەن توپ ـ توپ زاتتىق ماتەريالدار، ەمدەۇدىڭ جانە ساقتانۇ ـ تىزگىندەۇدىڭ اسا قىمباتتى تاجريبەلەرى ەرەكشە كەزەگدە جۇڭگو مەن دۇنيە ئجۇزىنىڭ سەلبەسۇ جولىن كەڭەيتە ئتۇستى.

جۇنقتا يتاليانىڭ زۇڭلىي كونتەمەن تەلەفوندا سويلەسكەن كەزىندە، ئتۇراعا شي جينپىڭ بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: "جۇڭگو جاق يتاليا جاقپەن بىرگە ىندەتكە قارسى اتتانۇدىڭ حالقارالىق سەلبەستىگىن، 'سالاماتتى جىبەك جولىن' تۇلعالاۋ ئۇشىن ۇلەس قوسۇدى قالايدى".

يتاليا لورەنزو مەدسي حالقارالىق قارىم ـ قاتىناس زەرتتەۇ ورنىنىڭ مامانى فابيو ماسسيمو پارەندي تەبىرەنە بىلاي دەدى: 7 ەل توبى اراسىنان جۇڭگومەن "ئبىر بەلدەۇ، ئبىر جول" تۇسىنىستىك ەسكەرتپەسىنە ئبىرىنشى بولىپ قول قويعان مەملەكەت بولۇ يتاليانىڭ دۇرىس ۇيعارىمى، جاڭا ئبىر ئداۋىر كەلىپ جەتتى، الۇەمدەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ سالاسىندا "ئبىر بەلدەۇ، ئبىر جول" قۇرىلىسى، ئسوزسىز، ۇلكەن رول اتقاراتىن بولادى.

ئداۋىر تاراۋى: "ادامزات بەينەت پەن زەينەتتە بىرگە بولاتىن تاعدىرلاس ورتاق تۇلعا"

ادامدار بالكىم 21 ـ عاسىردىڭ ۇشىنشى 10 جىلى مۇنداي تاسىلمەن باستالارىن ويلاپ كورمەگەن شىعار: تەك ميكروسكوپپەن عانا بايقاۋعا بولاتىن ايدارشا ۋىروۋس سەبەپتى، ادامزاتتىڭ اسىعىس العا ىلگەرىلەگەن ياق السىنا كەنەت "ۋاقتىشا توقتاتۋ كنوپكاسى" باسىلدى.

بايقاۋشىلار جاعىنان "قاراقۇ" ۋاقيعاسى اتالعان الۇەمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ داعدارىسى بۇگىنگى دۇنيە ئجۇزىنىڭ ورنىقسىزدىعى، تۇراقسىزدىعى كۇن سايىن كورىنەتىنگەن ەڭ جاڭا تۇسىندىرمەسىنە اينالدى، سوندداي ـ اق جۇڭگونڭ باسشىسىنىڭ "بۇگىنگى الەم ئجۇز جىلدا بولماعان ۇلكەن وزگەرىستە تۇر" دەگەن وسى ئبىر كەلەلى تۇجىرىمىنىڭ ەرەكشە كورەگەندىگىن تاعى دا دالەلدەدى.

"ەكونوميكا جاھاندانعان داۋىردە، مۇنداي ەلەۋلى توسىن ۋاقيعالار ەڭ سوڭعى رەت تۇتىلىپ وتىرعان جوق، ئتۇرلى ئداستۇرلى حاۋىپسىزدىك پەن داستۇردەن تىسقارى حاۋىپسىزدىك ماسەلەلەرى تىڭ سىن ـ سايىستاردى تاعى ۇزدىكسىز الا كەلەتىن بولادى". تۇتقىل تۇلعان ىندەت الدىندا، ئتۇراعا شي جينپىڭ وزگەرىس بارىسىنداعى حاۋىپ ـ قاتەر، سىن ـ سايىستارعا شىكەرىلەي تۇجىرىم جاسادى.

الماعايىپ تولقىعان الەمنىڭ عاسىرلىق وزگەرىسىندە، توماعا ـ تۇيقىتىق پەن اشقىتىق، قارسىلاسۇ مەن سەلبەسۇ، سىڭار جاقتىلىق پەن كوپ جاقتىلىق تاڭداۋعا تۇسكەن ساتتە، بۇل رەتكى ىندەت حالقارالىق قوعام جوننەن العاندا، ئارى "توپتىق سىناق"، ونان دا ماڭىزدىسى، زور ەسكەرتۇ بولدى: ەكونوميكا جاھاندانعان داۋىردە، داعدارىس پەن سىن ـ سايىستار الدىندا ەشكىم دە ئوز باسىن كۇيتتەپ وڭاشا قالا المايدى.

"ىندەتتە مەملەكەت شەكاراسى بولمايدى، دۇنيە جۇزىندەگى ەلدەر بەينەت پەن زەينەتتە بىرگە بولاتىن تاعدىرلاس ورتاق تۇلعا". "حالقارالىق قوعام، ئسوز جوق، ادامزات تاعدىرلاس ورتاق تۇلعا تانىمىن ورناتىپ، ئوزارا قارايلاسىپ، حاۋىپ ـ قاتەر، سىن ـ سايىستارعا قول ۇستاسا بىرگە توتەپ بەرىپ، كورىكتى جەر شارى مەكەنىن بىرگە قۇرۇ كەرەك".

"وسى رەتكى الەمدىك الۇەمەتتىك دەڭگەيدەگى ساقتاۋ داعدارىسىنا توتەپ بەرۇ بارىسىندا ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۇدىڭ كوكەي تەستىلگى مەن ماڭىزدىلىعى ونان ارى كورىنەكتىلەنە ئتۇستى"... "ىندەتپەن" شايقاس كەزىندە ئتۇراعا شي جينپىڭنڭ ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۇ جوننىندەگى بايىمداۋلارى مەن ۇندەۋى دۇنيە ئجۇزى كولەمىندە ايرىقشا شىنايى مويىندالدى جانە كەڭ كولەمدى ۇندەستىك تاپتى.

فرانسيا پاريج 8 ـ داشۇەسىنىڭ پروفەسسورى پيەررە پيكۇايت بىلاي دەپ قارادى: "ئار ەل حالقىنىڭ، ەمدەۇ قىزمەتكەرلەرىنىڭ جانە عىلمي زەرتتەۇ قىزمەتكەرلەرىنىڭ ىندەت الدىندا كورسەتكەن ىنتىماعى مەن سەلبەستىگى ادامزات تاعدىرلاس ورتاق تۇلعا ۇستانىمىنىڭ ادامدار جۇرەگىنە تەرەڭ ۇيالاعاندىعىن ايگىلەدى".

رەسەيدىڭ تانمالى وقىمىستىسى ۋلاديمير بەچەليچا «دالەل جانە شىندىق» گازەتىندە بىلاي دەپ جازدى: ئبىز ۋىروۋستى بىرگە جەڭەمىز، ادامزات تاعدىرلاس ورتاق تۇلعا ۇستانىمى بىزگە كومەكتەسەدى.

امەريكا كۇن قور قوعامىنىڭ ئتۇراعاسى روبەرد لاۋرانس كۇن بىلاي دەيدى: ئبىزدىڭ مناۋ اۋمالى ـ توكپەلى داۋىرىمىزدە كورەگەندىك ەرەكشە ماڭىزدى، ادامزات تاعدىرلاس ورتاق تۇلعا ۇستانىمى كورەگەندىككە باي، ئمانى تەرەڭ. ئار ەل ىندەتكە قارسى اتتانعان بۇگىنگى كۇندە، "دۇنيە ئجۇزىن شۇعىل قاجەت بولعان جاڭا ويلاۋ تاسىلىمەن قامداپ، ەرەسەن زور ئۇمت جەتكىزدى".

ۇلى ئداۋىر ۇلى پاراساتقا ۇندەيدى. 2013 ـ جىلى 3 ـ ايدا ماسكەۇ حالقارالىق قارىم ـ قاتىناس شۇەيۇاننىدا دۇنيە جۇزىنە باعىتتاپ "تاعدىرلاس ورتاق تۇلعا" ۇستانىمىن العا قويۇدان 2015 ـ جىلى 9 ـ ايدا نيۇ ـ يوركتەگى بىرلەسكەن ەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ باس شتابىندا ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قالىپتاسترۇدىڭ "بەس ئبىر تۇلعالانعان" جول كارتاسىن جۇيەلى بايىمداۋعا دەيىن، ودان 2017 ـ جىلى 1 ـ ايدا بىرلەسكەن ەملەكەتتەر ۇيىمىنىڭ جەنەۋادامى باس شتابىندا "دۇنيە جۇزىنە نە بولدى، ئبىز قايتۇىمىز كەرەك" دەگەن تاقىرىپتى ارقاۋ ەتە وتىرىپ ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن قۇرۇ ۇستانىمىن ىلگەرىلەي بايىمداۋعا دەيىن، ئتۇراعا شي جينپىڭ دۇنيە جۇزىنە جۇڭگونڭ باي اقىل ـ پاراسات قامباسىن اشپ بەردى.

ەكونوميكانىڭ جاھاندانۇىنىڭ انالىعى اشق، سيسىمدى، جالپىعا ئتيىمدى، تەپە ـ تەڭ، بىرگە يگىلىككە كەنەلەتىن باعىتقا قاراي داۋىن ىلگەرىلەتۇدەن تەڭ، ئوزارا ۇلگى الاتىن، كەڭەسەتىن، سيسىمدى ورىكەنىەت كوزقاراسىن دارىپتەۇگە دەيىن، الەمدىك ەكونوميكانى جونگە سالۇدى كەمەلدەندىرۇدى ىلگەردىلەتۇدەن "ئبىر بەلدەۇ، ئبىر جولدى" جوعارى ساپادا بىرگە قۇرۇعا دەيىن، كليمات وزگەرىسىنە سەلبەسە توتەپ بەرۇدەن الەمدىك دەنساۋلىق ساقتاۋدى جونگە سالۇعا بەلسەنە ات سالىسۇعا دەيىن... ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن ورناتۇدى ىلگەرىلەتكەن ئاربىر جۇڭگو ارەكەتى دۇنيە جۇزىنە وسى ۇستانىمنىڭ باۋراعىشتىعى مەن ومىرشەڭدىك كۇشىن سەزىندىردى.

ۇلى قايدالار قاراپايىم كەلەدى، ۇزاق ساپار السقا جەتكىزەدى. بۇكىل جەر شارىن شارپىعان الۇەمەتتىك دەنساۋلىق ساقتاۋ داعدارىسى ادامزات تاعدىرلاس ورتاق تۇلعا ۇستانىمنىڭ داۋىرلىك قۇنى مەن رەال ئمانىن اناعۇرلىم كورنەكتىلەندىردى.

جۇڭگو دۇنيە جۇزىندەگى ئار ەلمەن قول ۇستاسا ىندەتكە قارسى اتتانۇ بارىسىندا دۇنيە ئجۇزى وسى جۇڭگو ۇستانىمىن اناعۇرلىم شىنايى سەزىنە ئتۇستى: ادامزات تاعدىرلاس ورتاق تۇلعا قول جەتپەيتىن ارمان ەمەس، ول قيىن ـ قىستاۋ ساتتەردە باسشىلار اراسىندا باتىل قولداۋ، ئار ەل حالقىنىڭ شىن جۇرەكتەن شىققان مەيىرلى نقپالداستىعى، جاپونيالىق "چيپاۋ كيگەن قىزدىڭ" نزىرىق جەلدە جۇڭگونڭ ۇحاننا جىلۇ اتاپ تاعزىم جاساعان بەينەسى، جۇڭگو شيپاگەرلەرىنىڭ يتاليانىڭ ريمىندە شيپاحانالار اراسىندا شاپقىلاپ اۋىس ـ كۇيىس جاساعان قاربالاس قادامدارى، "جاتقانمەن سان قيلى ئوڭىر ساياسىندا، ەل مەن ەل ئبىر اسپاننىڭ ايىسىندا" دەگەندەي جىرعا تولى بەينەلەنۇى، "جوعال، تۇنەك ئتۇن! تاڭ سارىدە ئبىز جەڭىسكە جەتەمىز!" دەگەن، ئسوزسىز، جەڭىسكە جەتۇ سەنىمى...

جۇڭگونڭ دۇنيە جۇزىندەگى ئار ەلمەن قول ۇستاسا ىندەتكە قارسى اتتانۇى بارىسىندا دۇنيە ئجۇزى وسى جۇڭگو ۇستانىمىن اناعۇرلىم تەرەڭ ئتۇسىندى: ول جۇڭحۇانڭ ئداستۇرلى مادەنيەتىنىڭ جەر ـ جاھانعا دەگەن نقلاس ـ پەيىلىن اڭعارتىپ قالماستان، ادامزاتتىڭ ەجەلدەن بەرگى ورتاق تالپىنىسىن دا توعىستىردى؛ ول ئارى ادامزاتتىڭ بولاشاعىنا كوز جىبەرگەن تەرەڭ وي، ونان دا ماڭىزدىسى، رەال سىن ـ سايىستاردى شەشۇتىن دۇرىس جول.

"جاڭا تىپتى ايدارشا ۋىروۋس وكپە قابىنۇ ىندەتىنىڭ تۇلۇى ادامزاتتىڭ بەينەت پەن زەينەتتە بىرگە بولاتىن تاعدىرلاس ورتاق تۇلعا ەكەندىگىن تاعى ئبىر رەت ايگىلەدى".

ىندەتكە قول ۇستاسا قارسى اتتانىپ، ۇاقىتتىق قينشىلىقتى بىرگە جەڭەيىك. وسى رەتكى ادامزاتتىڭ تاعدىرلاس ورتاق تۇلعاسىن بىرگە قۇرۇ ۇلى امالياتىنىڭ، ئسوز جوق، 21 ـ عاسىرداعى ادامزات تارىخىنىڭ ماڭىزدى تاراۋى بولارى حاق.

(ماقالانى جازۇعا قاتىناسقان تىلشەر: چىن شان، دۇ جيان، شۇي يۇڭچۇن، تاڭ جي، لي جيە، ليۇ تيان، جياڭ چاۋ، ياڭ شىلۇڭ، ۋاڭ چاۋ، حۇ يوۋسۇڭ)

(شينحۇا اگەنتىگىنىڭ 4 ـ ايدىڭ 5 ـ كۇنى بەيجيڭنەن بەرگەن حابارى)

(باسى 1 ـ بەتتە)

چىن چۇانگو بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: ئتۇيىندى كورنەكتىلەندىرىپ، ساپاعا شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدى جاپىاي تەكسەرۇ مىندەتىن جوعارى ساپامەن ورىندايمىز، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ ونىمدىلىگىن جالپى بەتتىك، وبيەكتيۋتى، شىنايى تۇرده اڭىس ەتۇ كەرەك. جاپىاي تەكسەرۇدىڭ جالپى تۇلعالىق تالابىن يگەرىپ، "اۋتونوميالى رايون ئبىر تۇتاس باسشىلىق ەتۇ، تاراۋلار جۇمىس بولسىنە قاراي سەلبەسۇ، جەرگىلىكتى ورىندار دارەجە بويىنشا جاۋاپتى بولۇ، ئار جاق بىرگە ات سالسۇ" پرينسيبى بويىنشا، اۋدان اتتاپ باسقا جەردە اۋىسىپ ىستەۇ ئتاسىلىن قولدانىپ، ەكى توپقا ئبولىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدى جاپىاي تەكسەرۇ قىزمەتىن ساتىلار بويىنشا ەدەل ـ جەدەل ىلگەردىلەتۇ كەرەك. جالپىلىق سناق ئتۇيىنى قىزمەتىن ويداعىداي يگەرىپ، جالپى بارىستا ناقتى شايقاسقا جاتتىعىپ، سناق تۇيىننىدە بايقالعان ماسەلەلەردى دەر كەزىندە اقىلدا سىپ شەشىپ، جاپىاي تەكسەرۇدى رەسمي ورىستەتۇگە قىمباتتى تاجريبە توپتاۋ، تولىق دايىندىق ىستەۇ كەرەك. ادامدارىدى تاڭداپ جىبەرۇ ـ باۋلۇدى كۇشەيتىپ، جاپىاي تەكسەرۇ قىزمەتكەرلەرى قوسىننا ۇزدىكتەردى تاڭداپ، مىقتىلاردى سەپتەپ، باۋلۇدى كۇشەيتىپ، قابىلەتتى جوعارىلاتىپ، جاپىاي تەكسەرۇ قىزمەتى بارىسىنىڭ تىڭعىلىقتى، ناتيجەسىنىڭ سەنىمدى بولۇىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك. جاپىاي تەكسەرۇ جوباسىن قاتاڭ اتقارىپ، ەۇز جەرىنىڭ ئس جۇزىندىگىنە ۇشتاستىرىپ، ناقتى اتقارۇ ادىسىن جاساپ، ولشەمنىڭ ئبىرىڭعاي، جوعارى مەن تومەنگى بىركەلكى بولۇىن ورىنداپ، تۇرلەندىرمەۇ، قۇبىلتاپۇ، ولشەمدى تومەندەتپەۇ كەرەك. ساندى مالىمەت ساپاسىن باسقارۇدى كۇشەيتىپ، ساندى مالىمەت ساپاسىن ئبىرىنشى تالاپ ەتىپ، جالپى بارىستا ساپانى باقىلاۋدى كۇشەيتىپ، جاپىاي تەكسەرۇ ساندى مالىمەت ساپاسى جاۋاپكەرشىلىگى ئتۇزىمىن ورناتىپ، جاپىاي تەكسەرۇ ساندى مالىمەتى ساپاسىن مەڭگەرۇ ئادىسىن جاساپ، جاپىاي تەكسەرۇ ساندى مالىمەتىنىڭ ناقتى، دالمە ـ ئدال بولۇىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك. جاپىاي تەكسەرۇدى دەن قويا ۇيمداستىرىپ اتقارىپ، اۋتونومىالى رايوننىڭ باس جاۋاپكەرشىلىكتى ارقالاۋىنا، ايماقتاردىڭ، اۋدانداردىڭ ناقتىلاندىرۇدى يگەرۇىنە، اۋىل ـ قىستاقتاردىڭ تىياناق تاندىرۇدى يگەرۇىنە تابان دىلىپ، ۇيمدىق باسشىلىقتى كۇشەيتىپ، قىزمەت جاۋاپكەرشىلىگىن قاتايتىپ، جۇمىس بولسىنە قاراي سەلبەسۇدى كۇشەيتىپ، قىزمەتتەردىڭ تىياناقتانۇىن مىقتى يگەرىپ، جاپىاي تەكسەرۇ مىندەتىن جوعارى ساپامەن ورىنداۋ كەرەك. جاپىاي تەكسەرۇ قىزمەت ئتارتىبىن قاتايتىپ، جاپىاي تەكسەرۇ ئتارتىبىن ايقىندايپ، ساناقتى، زاڭ اتقارۇدى قاتايتىپ، قاتاڭ ساپانى مەڭگەرۇ ئادىسى مەن باقىلاۋ، جاۋاپقا تارتۇ مەحانيزمىن ورناتىپ، زاڭنىڭ اتقارىلۇىن تەكسەرۇدى كۇشەيتىپ، جاپىاي تەكسەرۇ ساندى مالىمەتىنىڭ ناقتى، كەمەلدى بولۇىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۇ كەرەك.

چىن چۇانگو بىلاي دەپ باسا دارىپتەدى: وڭىرلەر، تاراۋلار جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋدى كۇشەيتىپ، ۇاقىتتى ۇتىپ، تەز قارمانىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدى جاپىاي تەكسەرۇدى وراي ەتىپ، جاپىاي تەكسەرۇ كورسەتكىشىندە ولشەمگە، ۇلگىگە تۇرالانىپ، ئبىر تۇتاس جوسپارلاپ تەڭ ئمان بەرۇگە تاباندى بولىپ، نسانادان، ولشەمنەن جازباي، شايقاستى باسى ـ قاسىندا قاداعالاپ، شارانى دالمە ـ ئدال اتقارۇعا تاباندى بولىپ، ولقىلقتاردى، ئالسز تۇستاردى توقتاپ، قايتالاي كەدەيلەسۇدى باقىلاۋ ـ ساراپتاۋدى كۇشەيتىپ، قايتالاي كەدەيلەسۇ قاتەرىنەن ساقتانىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇ تابىسىن بەكەمدەپ، رەتتەپ ـ تۇزەتۇدى قاتايتىپ، ناقتىلاندىرىپ، دشكى قوزعاۋشى كۇشتى قاۋلاتىپ، جاپىاي تەكسەرۇ ارقىلى ساپانى جەبەپ، ونىمدىلىكتى جوعارىلاتىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ شايقاسىنىڭ جالپى بەتتىك جەڭىسىنە باتىل قول جەتكىزۇ كەرەك.

شوكىرات زاكىر بىلاي دەپ اتاپ كورسەتتى: جەر ـ جەر، تاراۋلار، ورىندار يدەيا مەن ارەكەتتى شي جينپىڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەشىمدەرىمەن، ورنالاستىرۇلاردىمەن شىن مانىندە بىرلىككە كەلتىرىپ، تانىمدى بىرلىككە كەلتىرىپ، جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋدى كۇشەيتىپ، تۇيىندەردە بايىپپەن سناق ەتىپ، ئتارتىپتى تۇردە ىلگەرىلەتىپ، جاۋاپكەرشىلىكتى قاتايتىپ، بىرىككەن كۇش قالىپتاستىرىپ، ەڭ ناقتى ستيل، ەڭ پارمەندى شارا، ەڭ قاتاڭ تالاپ ارقىلى كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدى جاپىاي تەكسەرۇدىڭ ئتۇرلى قىزمەتتەرىن مىقتى، شىنايى، ەگجەي ـ تەگجەيلى يگەرۇگە بار كۇشتى سالىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ شەشۇشى شايقاسىن جۇرگىزۇگە، جاپىاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۇدىڭ شەشۇشى جەڭىسىنە قول جەتكىزۇگە تيەسلى ۇلەس قوسۇ كەرەك.

ئماجلىس تەلەۋيزور ـ تەلەفون ئماجلىسى فورماسىندا اشىلدى. اۋتونوميالى رايوندىق حالىق قۇرىلتايىنىڭ، ۇكىمەتتىڭ، ساياسي كەڭەستىڭ، بيىكتۇاننىڭ باسشىلىق القاسىنىڭ مۇشەلەرى، اۋتونوميالى رايوندىق جوعارى حالىق سوتى مەكەمەسىنىڭ، اۋتونوميالى رايوندىق حالىق پروكۋراتۇراسىنىڭ، قارۇلى ساقشى شينجياڭ باس اترەتىنىڭ باسشىلارى ماجلىسكە قاتىناستى. مەملەكەتتىك ساناق مەكەمەسى شينجياڭ تەكسەرۇ باس اترەتىنىڭ، اۋتونوميالى رايوندىق كەدەيلەردى سۇيەمەلدەۇ كەڭسەسىنىڭ، ساناق مەكەمەسىنىڭ، اۋتونوميالى رايوننىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇدى جاپىاي تەكسەرۇ باسشىلىق گرۇپپاسىنا مۇشە ورىنداردىڭ، ئارقايسى ايماقتاردىڭ (وبلىس، قالا)، اۋداندار-دىڭ (قالا، رايون) جاۋاپتى جولداستارى، ت. ب ماجلىسكە قاتىناستى. ئبىرىنشى توپتا تاڭداپ جىبەرىلگەن جاپىاي تەكسەرۇ قىزمەتكەرلەرى، جاپىاي تەكسەرۇ جەتەكشىلەرى، ساندى مالىمەتتى تەكسەرىپ وتكىزىپ الۇ قىزمەتكەرلەرى بولمىشە ئماجلىس الاڭىندا باۋلۇعا قاتىناستى.

اۋتونوميالى رايوندىق 9 ـ كەزەكتى پارتكومنىڭ 10 ـ رەتكى شارلاۋ جوننىندە اتتانىسقا كەلتىرۇ، ورنالاستىرۇ ئماجلىسى اشىلدى

ساياسي شارلاۋدى تەرەڭدەتىپ، شارلاۋ مىندەتىن جوعارى ساپامەن ورىندايىق

گازەتىمىزدىڭ جالپىلىق اقپاراتى قۇرالدارى ئتىلشىسى **ليىاڭ ليحۇا،** ەرىكتى ئتىلشى **حۇاڭ ۋىنفاڭ** 4 ـ ايدىڭ 5 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن حابارلايدى. 4 ـ ايدىڭ 3 ـ كۇنى اۋتونوميالى رايوندىق 9 ـ كەزەكتى پارتكومنىڭ 10 ـ رەتكى شارلاۋ جوننىندە اتتانىسقا كەلتىرۇ، ورنالاستىرۇ ئماجلىسى ۇرىمجىدە اشىلدى. اۋتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ تۇراقتى مۇشەسى، اۋتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ شارلاۋ قىزمەتىنە باسشىلىق ەتۇ گرۇپپاسىنىڭ باستىعى ياڭ شين ماجلىسكە قاتىناستى ئارى ئسوز سويلەدى.

ئماجلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: بۇكىل رايونىمىزداعى ئار دارەجەلى شارلاۋ، شارلاپ ـ تەكسەرۇ قۇرىلىمدارى مەن شارلاۋ، شارلاپ ـ تەكسەرۇ كادرلارى شي جينپىڭنىڭ جاڭا ئداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىن، اسىرەسە، باس شۇجي شي جينپىڭنىڭ شارلاۋ قىزمەتى جونىندەگى ماڭىزدى بايىمداۋلارىن جانە پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ كەلەلى شەشىمدەرىن، ورنالاستىرۇلارىن داۋىرلەكتىلەندىرۇدى، تياناقتاندىرۇدى تىعىز ارقاۋ ەتىپ، ساياسي باقىلاۋدى كۇشەيتىپ، جاڭا داۋىردەگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۇ جالپى جوباسىن، باس شۇجي شي جينپىڭنىڭ شينجياڭ قىزمەتى جوننىندەگى ماڭىزدى سوزدەرىنىڭ جانە ماڭىزدى نۇسقاۋلارىنىڭ رۇحىن ناقتاپ تياناقتاندىرۇدى ىلگەرىلەتۇ كەرەك.

ئماجلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: اۋتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ ئارقايسى شارلاۋ گرۇپپالارى "شەشۇشى ازشىلقتى" كورنەكتىلەندىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال الۇ شەشۇشى شايقاسىنىڭ شەشۇشى جەڭىسىنەن كوز جازباي، كەدەيلىكتەن ارىلتۇ مىندەتى بار 15 ايماق، اۋداندى، كەدەي اۋىلدارىدى، كەدەي قىساتاقتاردى شارلاۋدىڭ ماڭىزدى ئتۇينى ەتۇگە قۇزاڭ كەرەك. "شەشۇشى ورنالاستىرۇلاردى" مىقتى يگەرىپ، پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ ىندەتتەن ساقتانۇ ـ تىزگىندەۇدى جانە ەكونوميكالىق، قوعامدىق داۋدى ئبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتۇ جونىندەگى ئتۇر